

APRÓ ERSZÉBET

Anyakönyvi kutatások lehetőségei a Vajdaságban

A címben jelzett téma vizsgálatakor az anyakönyveket mint a genealógiai kutatás fontos forrástípusát a születési, házassági és halotti anyakönyvekre korlátoztam. Összegyűjtöttem a Vajdaság tíz levéltárában őrzött különböző felekezeti és állami anyakönyvek adatait, amelyeket Újvidéken a Vajdasági Levéltárban (korábbi nevén a Tartományi Levéltárban) valamint a területi, azaz a regionális történelmi levéltárakban: Fehértemplom, Mitrovica, Nagybecskerek, Nagykikinda, Pancsova, Szabadka, Zenta és Zombor városokban őriznek. A Vajdaság levéltári hálózatában nincsenek egyházi levéltárak. Az állami levéltárak – amelyek később önkormányzati fenntartásba kerültek – illetékességi területükön, gyűjtőkörükbe tartozóan ellenőrzik az egyházi szervek irattárait és átveszik irataikat.

A tartományi székvárosban Újvidéken, a Vajdasági Levéltárnak gazdag anyakönyvi gyűjteménye van. Itt őrzik az 1827. évi XXIII. tc. értelmében a törvényhatóságok (Bács-Bodrog, Temes, Torontál vármegyék és a volt szabad királyi városok közül Újvidék város) őrizetébe került felekezeti anyakönyvek másolatait. (A másik két szabad királyi város felekezeti anyakönyvei és azok másolatai a szabadkai, valamint a zombori történelmi levéltárakban vannak.) Az iratok őrzési hely szerint nem különülnek el pontosan, ezért ezekre a városokra vonatkozóan érdemes megnézni a Vajdasági Levéltárban őrzött gyűjteményt is.

Az 1827. évi törvényhez hasonlóan az 1894. évi XXXIII. tc., az anyakönyvi törvény életbelépése után, már nem a felekezeti, hanem az állami anyakönyvek másodpéldányait kellett a törvényhatósági levéltárba beszolgáltatni.

A Bácska, Bánát és Baranya Katonai Parancsnoksága 1944 őszén¹ utasítást adott a körzeti népbizottságoknak a levéltári anyag megőrzésére. 1945 őszén megalakult a Vajdaság Autonóm Tartomány² 6 körzettel és 31 járással. Az 1952-ben történt közigazgatási területi felosztással pedig létrejött a máig érvényes levéltári hálózat, melyet a későbbi közigazgatási

változások érintetlenül hagytak.³ 1946-ban hoztak rendeletet a múzeumok, a műemlékvédelem, a levéltárak és a könyvtárak ideiglenes megszervezéséről,⁴ amely alapján még abban az évben meg is alakult a Vajdasági Levéltár; illetékessége kiterjedt a Vajdaság egész területére. A városokban ekkor 9 „kulturális-tudományos intézet” létesült, amelyek keretében levéltári központok jöttek létre. A jelenlegi intézmények az 1951. évi levéltári törvény alapján 1952-ben állami levéltáraként váltak önállókká és lettek a járások vagy városok levéltáraivá. Amikor fenntartóik a városi és járási népbizottságok lettek, nevüket történelmi levéltárra változtatták, Zentán pl. 1959-ben, Szabadkán 1964-ben. Ma is ilyen néven ismertek, s egy vagy több városi (úgynevezett községi) önkormányzat fenntartásában működnek.

A volt Jugoszlávia területén, tehát a Vajdaságban is, 1946-ban⁵ rendelték el az egyházi anyakönyvek összegyűjtését az 1895. évvel bezárólag, s az anyakönyvi hivatalokban helyezték el őket. Begyűjtésükre 1949–1950-ben került sor azzal az indokkal, hogy másolatokat készítenek róluk, majd visszajuttatják. A tervezett másolatok azonban nem készültek el, talán pénz- és szakemberhiány miatt, ám nem váltak ismertté a valódi okok.⁶ Az 1960-as években pedig a levéltárak javaslatára azok az anyakönyvi hivatalok, amelyek az egyházi anyakönyvek őrzéséhez nem tudtak megfelelő raktári körülményeket biztosítani, hivatalosan is átadták azokat az illetékes levéltáraknak. Így kerültek pl. a zentai egyházi anyakönyvek 1966-

¹ A Bácska, Bánát és Baranya Katonai Parancsnokságának iratai 234/1944. 12. 31. sz. In: A Zentai Történelmi Levéltár. (Szerk. Fodor István–Molnár Tibor.) Zenta, 2003. (a továbbiakban: ZTL), 15.

² A Szerb Népképviselet Elnöksége a Vajdaság Autonóm Tartomány (VAT) megalakításáról és berendezéséről szóló törvényt 1945. szeptember 20-án jelentette meg. Vajdaság Hivatalos Lapja, 1945. 13. sz.

³ Szerbia Népképviseletőháza 1952. április 3-án hozott törvényt a Szerb Népköztársaság területi felosztásáról községekre, városokra és járásokra. Szerb Népköztársaság Hivatalos Lapja, 1952. 15. sz.; Jelenleg is hatályos a *Végzés a levéltárak területének meghatározásáról*, amely a Vajdaságot illetően megerősítette a levéltárak korábbi illetékességi területét. Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 1996. 7. sz. In: Fodor István–Apró Erzsébet: A vajdasági levéltárak magyar provenienciájú fondjai és állagai 1918-ig. Bp., 2008. (A Kárpát-medence levéltári forrásai I. Fond- és állagjegyzékek 3.) 21–23.

⁴ Vajdasági Levéltár, Vajdaság Autonóm Tartomány Népképviseletőháza Főbizottságának iratai, 16800/1946. november 2. ZTL 15.

⁵ Zokon a državnim matičnim knjigama. Službeni list FNRJ, br. 29/1946. (Az állami anyakönyvekről szóló törvény. A Jugoszláv Föderatív Népköztársaság Hivatalos Lapja. 1946. 29. sz.)

⁶ Molnár Tibor: Anyakönyvek forrásértéke a világháborús áldozatok adatainak feltárásában. In: Bács-Kiskun megye múltjából, 19. évf. 21. sz. (Szerk. Szabó Attila–Tánczos-Szabó Ágota.) Kecskemét, 2006. 314.

ban a Zentai Történelmi Levéltárba. A zentai állami anyakönyvek másodpéldányai az 1895–1990-es időszakból pedig csak letétben vannak az intézményben.⁷

Az állami közigazgatási szervek iratainak átvételével együtt az anyakönyvi hivatalokból is kerültek iratok a levéltárakba rendeletek, majd levéltári törvények⁸ alapján. Az utóbbiak szerint a 30 évnél régebbi iratok kerültek levéltári őrizetbe. Van olyan levéltár, ahol mikrofilmelték a hivatalban őrzött állami anyakönyvi anyagot, s így csak a mikrofilmet őrzik (pl. Pancsovai Történelmi Levéltár).

Rövid közigazgatás- és levéltártörténeti áttekintő⁹

A Vajdasági Levéltár 1926-ban alakult, Újvidéki Állami Levéltár néven.¹⁰ Feladata volt a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság Belügyminisztériumának rendelete alapján a Bácska, Bánát, Szerémség és Baranya területén keletkezett levéltári anyag begyűjtése és rendezése. A levéltár 1934-ig begyűjtötte Bács-Bodrog, Temes és Torontál vármegyék anyagát.¹¹ Majd később a megszűnt Szerb Vajdaság és Temesi Bánság, valamint a mai Vajdaság területén megszűnt vármegyék iratainak őrzésére a levéltári törvény értelmében ugyancsak ez a levéltár volt illetékes.

Az első világháborút követően ugyanis, Bács-Bodrog, Temes és Torontál vármegyék az új államszervezetben, a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság keretein belül újjáalakultak. Baranya vármegyének a Szerb–Horvát–Szlovén Királyságban lévő része 1923-ban¹² megszűnt, a területén lévő két járást (Batina/Kiskőszeg és Darda/Dárda) pedig Bács-Bodrog vármegyéhez csatolták. A zombori székhelyű Bács-Bodrog vármegye, valamint az ekkor már nagybecskereki székhelyű összevont Torontál-Temes vármegye 1927. április 30-án szűnt meg, mivel ezek területén új államhatalom alakult: a Belgrádi Kerület és a Bácskai Kerület.¹³

⁷ Uo.

⁸ Rendelet a levéltárak ideiglenes védelméről. A Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság Hivatalos Lapja 25/1948. sz.; Általános törvény az állami levéltárakról. A JSZNK Hivatalos Lapja 12/1950.; Törvény az állami levéltárakról. A Szerb Népköztársaság Hivatalos Közlönye 4/1951.; ZTL 20., 22., 24. ; Zakon o kulturnim dobrima. Službeni glasnik Republike Srbije, br. 71/1994. (A Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 1994. évi 71. sz.)

⁹ Fodor I.–Apró E.: i. m. 35.

¹⁰ Uo.

¹¹ Fodor I.–Apró E.: i. m. 35–88.

¹² A Belgrádi Belügyminisztérium 12500/1923. VIII. 8. sz. határozatával.

¹³ Radovanović, Slobodan, 1991. 22. (Na osnovu Uredbe o likvidaciji Torontalsko-tamiške županije u Velikom Bečkereku i Bačko-bodroške županije u Somboru. Službeni list Kraljevine SHS br. 91–XXI od 26. IV. 1927.) Beogradska i Bačka oblast.

A levéltári anyag kutathatóságára vonatkozó jogszabályok a Vajdaságban¹⁴

Szerbiában és a Vajdaságban jelenleg A kultúrjavak védelméről szóló törvény¹⁵ határozza meg a levéltárak munkáját, s ez rendelkezik többek között a hazai és a külföldi kutatókról is. Nem szabályozza azonban tételesen a különböző irategyüttesek kutathatóságát, sem a személyes adatok védelmét. Az anyakönyvi hivatalokban őrzött anyakönyvekbe történő betekintést az Anyakönyvek vezetéséről szóló rendelet¹⁶ határozza meg. E szerint a hivatali helyiségekben az anyakönyvvezető jelenlétében a személyes és a rokonokra vonatkozó adatok „megtekinthetők”. Ugyanezen pontban található az a szövegrész is, amely talán a tudományos kutatást is lehetővé teszi: „betekintést nyerhetnek az anyakönyvekbe mindazon személyek, akik a törvényes feltételeknek eleget tesznek”.

A személyes adatok védelméről szóló jelenleg is hatályban lévő törvény 2003-ban jelent meg,¹⁷ amelynek értelmében a személyes adatokat tartalmazó gyűjtemények, vagy azok egyes részei tudományos, művelődési és hasonló célokra úgy használhatók fel, hogy azok alapján az érintett személyt ne lehessen azonosítani. Bármely személy azonosítására alkalmas adatok csak az érintettek írásos beleegyezésével közölhetők, hozhatók nyilvánosságra.

A kultúrjavak védelméről szóló törvény szerint a külföldiek a Tartományi Oktatási és Művelődési Titkárság¹⁸ engedélyével kutathatnak a vajdasági levéltárakban. A Titkárság az engedély kiadása előtt kikéri az érintett levéltár véleményét is, ezért célszerű, ha a kutató kutatási kérelmét abba a levéltárba küldi el, ahol kutatni szeretne. A kutatási engedélyt kb. 30 napon belül az érintett levéltár igazgatója adja ki. A kutató kutatási kérelmét írhatja szerb, angol, német vagy magyar nyelven, s tartalmaznia kell személyes adatait és lakcímén kívül a kutatás témáját, célját, a kutatni kívánt anyag nevét, évkörét, a kutatás idejét és időtartamát. Levéltárosok részére a kutatási engedély megszerzését megkönnyíti, ha a határon túli és a magyarországi levéltárak között van együttműködési megállapodás, és a kutatást illetően fennáll a kölcsönösség elve.

A honlapokon közzétett információ alapján a vajdasági levéltárakban minden olyan anyag kutatható, amely rendezett, van hozzá jegyzék, vagy egyéb levéltári segédlet, nem sérült, illetve nincs korlátozás alatt (az átadó szerv vagy személy

¹⁴ Fodor I.–Apró E.: i. m. 24.

¹⁵ Törvény a kultúrjavak védelméről, 94. és 95. szakasza. Szerb Szocialista Köztársaság Hivatalos Közlönye, 1990. 6. sz. Ugyanezen a néven 1994-ben látott napvilágot a jelenleg is érvényes szerbiai levéltári törvény: Zakon o kulturnim dobrima. Službeni glasnik Republike Srbije, br. 71/1994.

¹⁶ Uputstvo o vođenju matičnih knjiga i obrascima matičnih knjiga. 104. pontja A Szerb Szocialista Köztársaság Hivatalos Közlönye, 1990. 48. sz. és a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 1991. 22. sz.

¹⁷ Zakon o zaštiti podataka ličnosti. Szerbia és Montenegró Hivatalos Közlönye 2003. 1. sz. 6. szakasz.

¹⁸ A titkárság szerb elnevezése: Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje i kulturu. Címe: 21000 Novi Sad, Bulevar Mihajla Pupina 16.

részéről). Ha az iratokról rendelkezésre áll valamilyen másolat (mikrofilm, digitalizált kép), a kérelmet azzal teljesítik. Bejelentkezni lehet személyesen (külföldiek útlevéllel) vagy telefonon, de e-mailen is. Több levéltár honlapján is elérhetőek a kutatáshoz szükséges nyomtatványok/adatlapok. Ha a kutató egy intézmény megbízásából végez kutatást, akkor hiteles aláírással ellátott megbízólevelet is kell vinnie. Külföldi kutató helyett egy általa megbízott hazai személy is kuthat, de rendelkeznie kell egy hivatalos szervnél hitelesített megbízólevéllel. Kutatási engedélyt ekkor is be kell szereznie a külföldi kutatónak.

A kutatási lehetőségekről a kutatótermi szabályzat rendelkezik. (A naponta beadható kérelmek száma, a kiadható anyag mennyisége, a kutatónál tartható ideje is szabályozott. Általában 5 kötet vagy 2 doboz vagy 10–20 ügyirat adható ki egy napra.)

Ha a kutatónak engedélye van, de nem tud odautazni, akkor kutatási kérelmét térítés ellenében teljesítik. Ilyen esetben a kutatás tárgyát, az ügyről már meglévő vagy ismert adatokat és a hiányzó, kért információkat is meg kell jelölni. A szolgáltatás díja függ a kutatásra fordított időtől, a kért másolatok számától, azok mértékétől, a másolatok fajtájától (fénymásolat, CD, DVD) és a postaköltségtől. Az elvégzett kutatásról és a szolgáltatás áráról levélben értesítik a kutatót, majd miután a számlaszámra befizetett összeg megérkezik a levéltárba, akkor küldik el postán a kutató által megadott címre a másolatokat.

A levéltári anyag rendszere, az anyakönyvek előfordulási helyei

Ismertetőmhöz a 2008-ban megjelent vajdasági fondjegyzékben¹⁹ szereplő adatokat használtam. A levéltárak elérhetőségét és a kutatással kapcsolatos információkat az intézmények honlapjáról frissítettem, amelyek szerb nyelvűek, cirill és latin betűs változatban is olvashatók, s van ahol angol, német vagy magyar nyelvű fordítás is rendelkezésre állt.

A levéltári anyagot, és a szakmai utasítások alapján kialakított fondokat a Vajdaságban három főcsoportba (A, B, C) sorolják.²⁰

- A) ÁLLAMI SZERVEK, INTÉZMÉNYEK, SZERVEZETEK ÉS EGYÉB KÖZFELADATOT ELLÁTÓ SZERVEK IRATAI
- B) CSALÁDI ÉS SZEMÉLYI FONDOK
- C) GYŰJTEMÉNYEK

Az A) főcsoportba a regisztrátúra jellegű fondok tartoznak, amelynek további tagolódása a következő:

1. A közigazgatási és közfeladatot ellátó szervek iratai
2. A jogszolgáltatás szervei
3. Katonai szervek, szervezetek és intézmények

4. Közművelődési, kulturális, tudományos intézmények és szervezetek
5. Szociális és egészségügyi intézmények
6. Gazdasági szervek és pénzintézetek
7. Társadalmi–politikai szervezetek, társulatok, testületek
8. Egyházi szervezetek és intézmények

A mi szempontunkból, az egyházi és állami anyakönyvek iratait illetően, a **közigazgatási és közfeladatot ellátó szervek** iratait (az állami anyakönyvek miatt) és **az egyházi szervezetek és intézmények** iratait tartalmazó fondcsoportok érdekesek. Mindegyiken belül a fondok felekezetek szerint, azon belül szervezeti hierarchia, egyenrangú szervezetek esetében az iratképző szerv székhelyének betürendjében következnek.

Ha gyűjteményt alakítottak ki a levéltár őrizetében került szóban forgó anyakönyvekből (mint Zombornál és Pancsovánál látni fogjuk), akkor itt csak utalást látunk a Gyűjtemények fondfőcsoportra (C).

A vajdasági fondjegyzék készítésénél az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlása és az új országok alakulása előtti, 1913. évi helységnévtárban²¹ szereplő közigazgatási adatokat és helységneveket használták a szerzők. Ha a levéltári nyilvántartásokban és a raktári jegyzékekben szereplő, szerb nyelven írt településnév alapján nem lehetett egyértelműen megállapítani a település hivatalos nevét az adott időben, akkor a korábbi helységnévtárak és monográfiák adatait is felhasználják.²²

A fondjegyzékhez helynévmutató is készült, amelyben a szerb, a horvát, a román és a német településneveknél → jel utal a település magyar elnevezésére. Ha az ma már nem Szerbiában van, akkor zárójelben szerepel az ország neve: R=Románia, H=Horvátország, M=Magyarország.

A fondjegyzékben minden esetben megtaláljuk a levéltárak nevét és elérhetőségét, a fondok és az állagok – sok esetben még a sorozatok – elnevezését is magyarul és szerbül, s – ha volt ilyen – a fond latin vagy német nevét is, úgy mint ahogy az az adott levéltár fondnyilvántartásában és raktári jegyzékében szerepel. Ezt követi az iratok évköre és terjedelme. A terjedelmet többnyire iratfolyóméterben találjuk, de egyes esetekben a raktári egységek (kötetek, dobozok vagy csomók) számát is feltüntetik.

Minden fondnál szerepel az iratok nyelve (ószláv, latin, német, magyar, szerb stb.), valamint az, hogy milyen levéltári segédletek készültek hozzájuk, amelyek nagyban segíthetik a kutatók munkáját.

²¹ A Magyar Szent Korona országainak helységnévtára. Bp., 1913.

²² *Gyalay Mihály*: Magyar igazgatástörténeti helységnévlexikon. CD-ROM. Arcanum, 2006.; *Lelkes György*: Magyar helységnév-azonosító szótár. Baja, 1998.; *Borovszky Samu*: Magyarország vármegyéi és városai. Bács-Bodrog vármegye. 1–2. Bp., 1909.; *Dudás Gyula* (szerk.): Bács-Bodrogh vármegye egyetemes monográfiája 1–2. Zombor, 1896.

¹⁹ *Fodor I.–Apró E.: i. m.*

²⁰ *ZTL és Újvidék Város Történelmi Levéltára*. www.arhivns.co.yu. (2007.03.01.) A levéltári törvényekről lásd: *Fodor I.–Apró E.: i. m.* 23.

A levéltárakban őrzött levéltári anyag ismertetése

Vajdasági Levéltár (VL), Újvidék (Arhiv Vojvodine Novi Sad)

A) 8. EGYHÁZI SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK IRATAI

A temesvári, a bácsi és a verseci görögkeleti püspökségek iratai az 1690–1917-es időszakból vannak a Vajdasági Levéltárban. A verseci püspökség iratanyagában található aradi egyházmegyei iratok is 1751–1917-ből. A kolostorok iratainak gyűjteményében fellelhetünk görögkeleti kolostorokra 1702–1890, a pétervárad (1786–1790) és a zombori (1786–1790) ferences rendházakra vonatkozó anyagokat is.

Itt őrzik továbbá a római katolikus plébániák 1734–1945, a görögkeleti szerb parókiák 1767–1949, a görögkeleti román parókiák 1792–1949, az evangélikus gyülekezet 1829–1949 és a zsidó hitközség 1782–1941 közötti évekből származó iratait.

C) GYŰJTEMÉNYEK

VL F. 402. Vajdasági egyházi anyakönyvek másolatainak levéltári gyűjteménye (1756) 1826–1895 (1916) (121,6 ifm.)

(Az egyes sorozatokon belül a kötetek vármegyék, felekezetek települések szerint)

1. sorozat: Kereszteltek/születettek, házasulók, halottak anyakönyvei 1756–1895 (953 d.)

Bács-Bodrog vármegye 1756, 1826–1895

Római katolikus 1826–1895 (97 település)
Görög katolikus 1831–1895 (4 település)
Görögkeleti szerb 1756, 1779, 1826–1895 (62 település)
Görögkeleti román 1826–1895 (3 település)
Evangélikus 1828–1895 (31 település)
Református 1828–1895 (10 település)
Izraelita 1761, 1844–1895 (19 település)
Nazarénus 1827–1895 (7 település)
Temes vármegye 1826–1895
Római katolikus 1827–1895 (51 település)
Görög katolikus 1826–1895 (3 település)
Görög katolikus román 1837–1895 (3 település)
Görögkeleti szerb 1826–1895 (47 település)
Görögkeleti román 1826–1895 (95 település)
Evangélikus 1827–1895 (8 település)
Református 1828–1894 (5 település)
Izraelita 1855–1895 (5 település)
Nazarénus 1878–1891 (1 település)

Torontál vármegye 1825–1895

Római katolikus 1825–1895 (95 település)
Görög katolikus román 1828–1895 (3 település)
Görögkeleti szerb 1825–1895 (92 település)
Görögkeleti román 1826–1895 (41 település)
Evangélikus 1828–1895 (14 település)
Református 1871–1895 (4 település)
Izraelita 1851–1895 (7 település)
Nazarénus 1872–1895 (11 település)

A mai Vajdaság területén kívüli vármegyék:

Baranya vármegye 1826, 1868–1895

Római katolikus 1826–1895 (13 település)
Görögkeleti 1868–1895 (6 település)
Evangélikus 1868–1895 (2 település)
Református 1868–1895 (10 település)
Izraelita 1868–1895 (2 település)
Szerém vármegye
Római katolikus 1830–1883 (1 település)

Csak görögkeleti román 1824–1867 (1-1 település):

Arad vármegye

Belovár-Körös vármegye
Hunyad vármegye
Krassó-Szörény vármegye

2. sorozat: Kereszteltek, egybekeltek, elhalálozottak iktatókönyvei²³ (vármegyéken belül, felekezetek és települések szerint) 1826–1916 (1 d.)

3. sorozat: Meghaltak mutatói (vármegyéken belül, felekezetek és települések szerint) 1823–1894 (7 d.)

4. sorozat: Statisztikai kimutatások (vármegyéken belül, felekezetek és települések szerint) a kereszteltek, házasulók, halottak adatairól 1833–1889 (12 d.)

A sorozat főleg az abszolutizmus kori évekből tartalmaz adatokat 1850–1860, de előfordul néhány kötet az 1833 és 1889 közötti évekből.

Történelmi Levéltár, Fehértemplom (Istorijski arhiv, Bela Crkva)

A) 8. EGYHÁZI SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK IRATAI 1734–1949

Római katolikus plébániák 1734–1945 (5 település)
Szerb ortodox parókiák 1793–1896 (17 település)
Román ortodox parókiák 1831–1899 (8 település)
Evangélikus gyülekezetek 1829–1949 (2 település)
Zsidó hitközségek 1782–1941 (3 település)

C) GYŰJTEMÉNYEK

Egyházi okiratok gyűjteménye 1764–1939 (0,08 ifm.)

Szerémség Történelmi Levéltára, Mitrovica (Istorijski arhiv „Srem” Sremska Mitrovica)

A) 8. EGYHÁZI SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK IRATAI 1717–1960

Római katolikus plébániák 1732–1936 (9 település)
Görögkeleti szerb parókiák 1717–1949 (8 település)

²³ A Vajdasági Levéltárban szerbül „protokol”-nak nevezték ezeket a köteteket, amelyek „iktatókönyv”-ként szerepelnek az említett fondjegyzékben, valójában lehet jegyzőkönyv, jegyzék. Az is feltételezhető, hogy anyakönyvek, amelyek hiányoznak az előbbi, 1. sorozatban.

Görög katolikus egyházközség 1887–1936 (1 település)
 Görög katolikus ruszin egyházközség 1811–1916 (1 település)
 Baptista gyülekezet 1804–1877 (1 település)
 Evangélikus szlovák gyülekezet 1795–1899 (1 település)
 Evangélikus német gyülekezet 1910–1927 (1 település)
 Izraelita hitközség 1849–1960 (1 település)
 Szerb ortodox kolostorok 1787–1895 (2 település)

Történelmi Levéltár, Nagybecskerek
 (Istorijski arhiv, Zrenjanin)

A) 8. EGYHÁZI SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK IRATAI
 Római katolikus plébánia 1795–1914 (1 település)
 Római katolikus iskolaszék 1876–1894 (1 település)
 Görögkeleti szerb parókia 1752–1955 (1 település)

C) 3. A LEVÉLTÁRBAN KIALAKÍTOTT GYŰJTEMÉNYEK

F. 519. Egyházi anyakönyvek gyűjteménye 1746–1949
 (5,5 ifm.)

Az iratok nyelve: magyar, szerb, német, oszláv.
 A településekről őrzött anyakönyvek: 1758–1948
 Római katolikus 1758–1937 (6 település)
 Görögkeleti szerb 1768–1921 (9 település)
 Baptista 1796–1825 (1 település)
 Evangélikus 1861–1948 (5 település)
 Római katolikus Historia domus (!) Bocsár 1842–?
 Görögkeleti szerb Historia domus (!) év nélkül
Nagybecskerekben 1746–1948
 Római katolikus 1753–1901
 Görögkeleti szerb 1746–1948
 Evangélikus, szlovák 1820–1944
 Református 1820–1949
 Izraelita 1886–1940

Történelmi Levéltár, Nagyikinda (Istorijski arhiv, Kikinda)

A) 8. EGYHÁZI SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK IRATAI
 Görögkeleti szerb parókiák 1747–1937 (4 település)

Történelmi Levéltár, Pancsova (Istorijski arhiv, Pančevo)

A) 8. EGYHÁZI SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK IRATAI
 A Pancsovai Szerb Ortodox parókia iratai 1852–1945

C) GYŰJTEMÉNYEK

F. – Mikrofilmgyűjtemény (79 tekercs)

Pancsova, Antalfalva, Alibunár, Ópáva és Kevevára) anyakönyvi hivatalaiban őrzött felekezeti anyakönyvekről.

Pancsova

Római katolikus 1718–1899
 Görögkeleti szerb 1782–1895

Izraelita 1873–1890

Felekezeti anyakönyvek a településeken:

Római katolikus 1765–1949 (7 település)
 Görögkeleti szerb 1779–1948 (9 település)
 Görögkeleti román 1872–1949 (1 település)
 Evangélikus 1766–1927 (3 település)
 Református 1878–1903 (1 település)
 Baptista 1806–1939 (1 település)
 Nazarénus 1875–1895 (1 település)
 A Hertelendyfalvai kolostor iratai 1755–1799

Történelmi Levéltár, Szabadka (Istorijski arhiv, Subotica)

C) GYŰJTEMÉNYEK

F. 208. Szabadkai egyházi anyakönyvek másolatainak gyűjteménye 1839–1895 (4,86 ifm.)

Szabadka

A Szent Teréz Római Katolikus Plébánia iratai 1839–1895 (146 k.)
 A Szent György Római Katolikus Plébánia iratai 1846–1895 (128 k.)
 A Szent Rókus Római Katolikus Plébánia iratai 1846–1895 (133 k.)
 A Jézus Mennybemenetele Görögkeleti Parókia iratai 1848–1895 (39 k.)
 A Főrabbinátus mint Izraelita Anyakönyvi Hivatal iratai 1851–1895 (66 k.)
 Az Evangélikus Református Gyülekezet iratai 1885–1895 (16 k.)
 Az Ágostai Evangélikus Felekezet Szabadkai–Zombori Utazó Gyülekezetének iratai 1887–1895 (27 k.)
 Az Egyesült Protestáns Gyülekezet iratai 1884 (1 k.)
 A Szabadkai Gyámhivatal nyilvántartása a nazarénusokról 1873–1895 (1 k.)

F. 451. Szabadkai egyházi anyakönyvek gyűjteménye 1687–1949 (322 k.)

Római katolikus

A Szabadkai Szent Teréz Római Katolikus Plébánia iratai 1687–1900 (114 k.)
 A Szabadkai Szent Rókus Római Katolikus Plébánia iratai 1841–1948 (46 k.)
 A Szabadkai Szent György Római Katolikus Plébánia iratai 1841–1942 (31 k.)
 A falvakra:
 A Bajmoki Szent Péter és Pál Római Katolikus Plébánia iratai 1780–1905 (27 k.)
 A Csantavéri Szent Antal Római Katolikus Plébánia iratai 1781–1900 (30 k.)
Görögkeleti szerb
 A Szabadkai Jézus Mennybemenetele Görögkeleti Szerb Parókia iratai 1744–1947 (30 k.)
 A Sándori Szent Dimitrij Vértanú Görögkeleti Parókia iratai 1810–1949 (11 k.)

Evangélikus

Az Ágostai Evangélikus Felekezet Szabadkai–Zombori Utazó Gyülekezetének iratai 1886–1901 (1 k.)

Nemcsak a Vajdasági Levéltárban, hanem Szabadkán is őriznek a mai Magyarország területére eső településekre vonatkozó anyakönyveket, ezek:

A Katymári *Római Katolikus* Plébánia iratai 1886 (1 k.)

A Kunbajai *Római Katolikus* Plébánia iratai 1870–1895 (2 k.)

Az 1895–1915 közötti időszakra vonatkozó szabadkai *állami anyakönyvi másodpéldányokat* Bács-Bodrog vármegye alispánjának határozata alapján 1937-ben²⁴ a jugoszláv hatóságok kiszolgáltatták és a magyarországi Kelebia község anyakönyvvezetőjénél helyezték el, ahonnan Kelebia község irattárával együtt került Kecskemétre a Bács-Kiskun Megyei Levéltárba: **BKMÖL XXXIII. 1. c. Szabadka város anyakönyvi másodpéldányai 1895–1915. 12,09 ifm.**

Újvidék Város Történelmi Levéltára nem őriz sem állami, sem egyházi anyakönyveket, azok a Vajdasági Levéltárban találhatóak.

Történelmi Levéltár, Zenta (Istorijski arhiv, Senta)

A) 8. EGYHÁZI SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK IRATAI

Zentán

Római katolikus 1795–1895

Görögkeletiek 1825–1937

A többi településen

Római katolikus 1757–1930 (4 település)

Görögkeleti 1744–1899 (3 település)

Izraelita 1802–1948 (2 település)

Nazarénus 1870–1895 (2 település)

Történelmi Levéltár, Zombor (Istorijski arhiv, Sombor)

C) GYŰJTEMÉNYEK

F. 9. Felekezeti anyakönyvek levéltári gyűjteménye 1719–1942 (22,63 ifm.)

Zombor

Görögkeleti szerb

Eredeti anyakönyvek 1741, 1744–1896

Anyakönyvek másolatai 1829–1895

Római katolikus

Eredeti anyakönyvek 1719–1902

Anyakönyvek másolatai 1829–1895

Izraelita

Eredeti anyakönyvek 1842–1942

Egyéb településeken:

Római katolikus

Eredeti anyakönyvek 1766–1907 (7 település)

Görögkeleti szerb

Eredeti anyakönyvek 1737–1930 (5 település)

Szlovák evangélikus

Eredeti anyakönyvek 1792–1927 (1 település)

Német evangélikus

Anyakönyv 1854 (1 település)

(Szeghegy nem a Zombori, hanem a Szabadkai Történelmi Levéltárhoz tartozik. Az anyakönyv pedig, valószínűleg a Vajdasági Levéltár anyakönyvi gyűjteményébe tartozna, ahol az evangélikus gyülekezet anyakönyveinek másodpéldányai 1829–1895-ig vannak. Lásd: VL F. 402.)

Összegzés

A törökök kiűzését követően az anyakönyvek vezetése Magyarország déli részén is kezdetét vette, legkorábban Szabadkán 1687-ben. Ez a kötet ma is megtalálható a levéltárban. A görögkeleti felekezeti anyakönyvek legkorábbi éve 1690, ami a Temesvári Görögkeleti Püspökség iratai között található.

A legkorábbi születési, házassági és halotti anyakönyvek a görög katolikus felekezetenél 1811-től, az evangélikusnál 1766-tól, a reformátusnál 1820-tól, a baptistánál 1796-tól, az izraelitánál 1761-től, a nazarénus felekezetenél 1827-től található a Vajdaság levéltáraiban. Az ismertett gyűjtemények évköri levéltárként nagyon eltérő.

A Vajdaságban az egyházi anyakönyvek ma még az önkormányzati levéltárakban kutathatók. A társadalmi-politikai változások miatt az egyházak a közeljövőben visszakaphatják az eredeti anyakönyveket, az egyházkormányzati és egyéb irataikat. Természetesen az 1827. évi XXIII. tc. értelmében a vármegyékhez, a szabad királyi városokhoz beszolgáltattott és onnan a levéltárakba került anyakönyvi másodpéldányoknak továbbra is a tartományi és a regionális levéltárakban kell maradniuk.

A levéltárak egy része már korábban, a levéltári anyag védelme érdekében mikrofilmezte az egyházi és az állami anyakönyveket, s azokat bocsátotta a kutatók rendelkezésére. Ezek biztonsági másolatként a levéltárban továbbra is megmaradnak, ha az eredetit vissza is kell adni tulajdonosaiknak, az egyházaknak.

Elképzelhető, hogy a közeljövőben a magyarországihoz hasonlóan, egyházi levéltárak alakulnak a Vajdaságban is.

²⁴ Bács-Bodrog vármegye Hivatalos Lapja. 1937. március 11. 74. Hirdetmény. Baja, 1937. február 22. 2177-alisp. 1937. szám. Bács-Bodrog vármegye alispánja.